

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО

УДК 347.4

DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2019-4-4>

П. Д. Гуйван

кандидат юридичних наук, заслужений юрист України,
професор Полтавського інституту бізнесу

ПРАВО НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У СФЕРІ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УКРАЇНСЬКОГО СУДІВНИЦТВА

Ця наукова праця присвячена дослідженню питань інформаційної комунікації в українському суспільстві в частині забезпечення основоположного права особи на вільний доступ до відомостей, які мають публічний інтерес. Указана проблематика є досить актуальною для нашої країни, належний розвиток правового регулювання в цій царині гарантує її демократичний поступ на шляху до інтеграції України до світової і європейської прогресивної спільноти. У даному контексті досить важливим є питання відкритості та прозорості державних процедур, зокрема у сфері реформування національної судової системи. Саме з огляду на закритість, непублічність діяльності владного уповноваженого органу, що здійснює добір суддів до української системи судівництва, проведена нещодавно реформа виявилася вкрай неефективною, під час її проведення встановлені факти корупції та інших зловживань. Це потягло необхідність проведення наразі нових законодавчих заходів щодо нового реформування системи, що повинно надати правосуддю поваги суспільства та авторитету.

У роботі проаналізовано існуючу правозастосовну практику в Україні, згідно з якою Вища кваліфікаційна комісія суддів як орган, що мав би здійснювати прозорий конкурс на посади суддів, фактично не надає суспільству відомостей, що мають публічний інтерес, щодо результатів добору, процедур його проведення, методики оцінювання кандидатів. Комісія не робить обов'язкового за законом оприлюднення визначених нормативно підстав чи мотиви прийняття конкретних рішень. Такий підхід до виконання своїх обов'язків значною мірою зумовлений тим, що національний суд найвищого рівня, будучи у подібний непрозорий спосіб обраний Комісією, не зацікавлений у викритті неправомірних вчинків регулятора. Тож, маємо істотні порушення права особи на справедливий суд та на доступ до інформації.

На прикладі конкретного зіставлення правових приписів українського національного законодавства про публічну інформацію, яке спрямоване на досягнення європейських вимірів справедливості, і нинішніх судових реалій у статті показано факти нехтування державним органом правил щодо виключності підстав для обмеження вільного доступу особи до публічно значимих відомостей. Також відзначено, що Верховний Суд у нинішньому складі часто чомусь не помічає подібних інформаційних правопорушень. Надані конкретні рекомендації для вдосконалення правозастосовної практики у досліджуваній сфері.

Ключові слова: вільний доступ до інформації, публічний інтерес, судівництво.

Постановка проблеми. Інформаційні відносини в сучасному суспільстві мають ґрунтуватися на основних засадах здійснення прав людини. Під час їх побудови слід дотримуватися принципу верховенства права, рівності учасників відносин, вільного доступу до джерел інформації. Втім, дані правила мають містити й конкретні обмеження, такі як непоширення ідей, що загрожують національній безпеці, громадському порядку,

моральному здоров'ю населення; запобігання неправомірному використанню національних інформаційних ресурсів для ворожої пропаганди та втручання у внутрішні справи інших держав тощо. Тож, для практичної реалізації означені вище принципи необхідно наповнити реальним змістом, який проявлятиметься у повсякденному інформаційному обороті у вигляді узагальнених та усталених правил поведінки.

Це тим більш важливо, що в умовах сучасного стрімкого розвитку комунікації, глобалізації та соціального прогресу відбувається неухильне зростання значущості інформації. Інформаційні відносини пронизують буквально всі сфери економіки, політики, соціального життя, в соціальній свідомості укорінилося розуміння того, що суспільні відносини неухильно переходять до якісно нового стану – інформаційного. І це супроводжується нагальною потребою їх правового опосередкування, насамперед у площині організації дієвого механізму доступу кожної особи до інформації, яка має публічне значення та інтерес. Отже, правове регулювання у сфері інформаційної комунікації володільців та розпорядників подібних даних набуває сьогодні значної актуальності. Причому особлива увага мусить приділятися питанням належного правозастосування існуючого інструментарію, і це потребує активізації відповідних доктринальних досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика стосовно правової організації вільного доступу особи до інформації була предметом правового дослідження таких науковців, як М. Поліковський, І. Гнибіденко, К. Беляков, Б. Кормич, М. Тищенко, С. Горбатьок, В. Коваль, Ю. Тодика, Т. Костецька та ін. У зазначених працях з'ясовані питання низки аспектів вітчизняного законодавства та правозастосовної практики щодо доступу людини до інформації, якою володіє суб'єкт владних повноважень. Водночас практично невивченими є такі актуальні напрямки, як недотримання розпорядниками інформації прав особи вільно і безперешкодно та своєчасно отримувати відомості як про суспільне життя, так і стосовно власних приватноправових прав та обов'язків. Недостатньо приділяється уваги представників правової науки питанням усунення численних зловживань із боку різних владних інституцій нашої держави в питаннях інформування громадян про свою діяльність, надання їм повної та правдивої інформації, яка має суспільне значення.

Тож, **метою статті** є вивчення національного нормативного матеріалу щодо свободи доступу до інформації та правозастосовної практики в частині застосування різноманітних обмежень, зокрема у сфері реформування національної судової системи, аналіз їх доцільності та законності. З урахуванням цього будуть зроблені рекомендації для подальшого розвитку національної правової системи в коментованій сфері.

Виклад основного матеріалу. Дотримання державою Україна міжнародно-правових засад

інформаційної свободи, в тому числі стосовно вільного доступу до інформації, є важливим елементом її демократичного поступу, спрямованого на інтеграцію України до світової і європейської прогресивної спільноти. Подібний рух вимагає кардинально відмінних, позитивних підходів до формування інформаційного суспільства в Україні [2, с. 18]. У даному контексті маємо зазначити, що національна правова система ще далека від рівня, що відповідає вказаним вимогам. Практика застосування законодавства про свободу інформації свідчить про посилення тенденції приховування державою від суспільства соціально значимих відомостей. Яскравим прикладом може слугувати дуже ускладнена, невикористана заформалізована, а отже, абсолютно недієва система доступу громадян до публічної інформації [2].

Органи влади не завжди відповідають на запити про надання інформації, а частина відомостей засекречується без достатніх підстав. Окремі розпорядники публічних даних застосовують законодавство про свободу інформації, виходячи з доцільності або особистого сприйняття посадових осіб. До прикладу, нещодавно в Україні відбувалася так довго очікувана судова реформа. За правилами, визначеними Законом України «Про судову систему і статус суддів» та спеціальним нормативно-правовим актом – «Положенням про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення», всі дії щодо добору осіб на посади суддів нового Верховного Суду мали проводитися прозоро з відкритим доступом громадськості до їхніх процедур і результатів. За ідеєю законодавця це повинно сприяти просуванню національного судочинства в бік справедливості, незалежності та чесності під час винесення правозастосовних вердиктів і у такий спосіб надати йому авторитету, як усередині держави, так і зовні.

Необхідність подібного реформування було викликано непересічністю питання. Адже, як відомо, в Україні має місце криза судової влади. Це не суб'єктивна оцінка, а висновок, що ґрунтується на фактичних обставинах. Причиною було визнано неналежне кадрове забезпечення судів: працюючі роками працівники Феміди загрузли в хабарництві, необґрунтованому збагаченні, кумівстві, некомпетентності. Отже, висловлюючи сподівання, побажання та вимоги свого електорату, пропозиції Європейського Союзу, український Парламент небаженою давно більшістю у 335 голосів визнав недоцільним еволюційний

шлях підліковування хронічно хворого правосуддя, обравши реанімаційні процедури.

При цьому за наслідками громадянського опитування часткові та поступові зміни судової системи підтримували лише 8 відсотків опитаних громадян України, тоді як за радикальні заходи, що означали докорінні зміни практично всього механізму сучасного судочинства, висловилися 46% респондентів [3, с. 2]. Інакше, як вважається, вкотре судова реформа завершиться невдачею, що відбувалося вже не раз упродовж багатьох етапів її здійснення, які далєбі не завжди були логічними і послідовними, а іноді навіть дуже суперечливими [4, с. 6]. Органом, який у нашій державі покликаний здійснювати відкриту та чесну процедуру добору суддів, є Вища кваліфікаційна комісія суддів України (далі – ВККСУ), яка згідно із законодавством є органом, що виконує делеговані державою повноваження щодо формування всіх ланок судівництва шляхом конкурсного добору осіб на посади суддів, а тому в силу пункту 3 частини першої статті 13 спеціального Закону «Про доступ до публічної інформації» є розпорядником інформації, пов'язаної з виконанням цих повноважень.

Тож, упродовж двох останніх років була проведена масштабна судова реформа, яка значною мірою полягала у заміні кадрового потенціалу. Почалася вона з «оновлення» вищих судових інстанцій країни. І що виявилось? Як не дивно, а серед переможців виявилися практично всі ті ж самі персонажі, які займали ці посади раніше. Але головне, що рівень суспільної довіри до нового-старого Верховного Суду значно зменшився, попри шалені потуги бовшої влади, передусім ВККСУ, всіляко приховувати свою діяльність. Не дивно, що даний стан речей викликає значний публічний інтерес до самого процесу добору нових суддів та результату їх оцінки уповноваженим державою представниками.

Закон України «Про судоустрій і статус суддів», який регулює проведення добору, вказує, що Кваліфікаційне оцінювання проводиться прозоро та публічно, у присутності судді (кандидата на посаду судді), який оцінюється, та будь-яких заінтересованих осіб (ч. 4 ст. 84). Але чи дотримано принципи відкритості та прозорості під час проведення конкурсу? У більшості українців з даного приводу є серйозні сумніви. І хоча представники ВККСУ на усіх усюдах заявляють про «нечувану прозорість» процедури добору, таємність даних, неможливість отримання бодай якоїсь інформації про обґрунтованість оцінок та й про самі оцінки приводить до думки, що очільники обиралися за

відверто корупційними та кумівськими схемами. Адже попри пряму вказівку закону, що результати конкурсу мають бути оприлюднені публічно, при цьому Комісія обов'язково мусить указати визначені законом підстави чи мотиви прийняття конкретних рішень, усі ці правила нехтуються повноважним органом, а результати є закритими та навіть на перший погляд несправедливими та підробленими.

На жаль, у силу адміністративно-репресивної моделі національного управління небагато з тих, хто хоче знати про рівень справедливості проведеного оновлення судової системи, ризикує судитися з Вищою кваліфікаційною комісією суддів із приводу ненадання нею доступу до публічної інформації. По-перше, більшість з учасників конкурсу все ж працюють на посаді суддів, отже, сваритися з регулятором буде собі дорожче. А по-друге, в нашій державі вже давно склалася порочна система, коли судові органи, яких на посади обирає ВККСУ, навіть не розглядаючи детально справи за участі цього органу, завжди виносять рішення на його користь. Причому такі вердикти рясніють правовими неузгодженостями, безграмотними висновками, дискримінаційними перлами. А чого заморочуватися, але ж своя сорочка ближча до тіла.

Наведемо приклади судових справ про невиконання ВККСУ приписів закону про доступ до публічної інформації, адже цей орган до недавнього часу мав таку самовпевненість, що на будь-які інформаційні запити належної інформації не надавав, тож справа завжди має судову перспективу. У справі № 800/333/17 [5] позивач, який був учасником конкурсу до Верховного Суду, що у 2017 році проводився Вищою кваліфікаційною комісією суддів України, звернувся до останньої з інформаційним запитом про отримання такої інформації, яка перебуває в розпорядженні владного суб'єкта: 1) сканованої копії виконаного конкурсантом практичного завдання; 2) зауважень, висловлених чотирма членами колегії ВККСУ, які перевіряли його роботу; 3) інформації про оцінки (бали), виставлені членами колегії; 4) деперсоніфікованого тексту практичного завдання, виконаного одним із чотирьох перших за рейтингом кандидатів до Касаційного цивільного суду в складі Верховного Суду, які виконали практичне завдання за аналогічним варіантом. Як бачимо, у запиті йшлося про інформацію, яка стосується безпосередньо певної особи. Але дана інформація потрібна їй для реалізації суспільного інтересу стосовно справедливості оцінок публічного конкурсу. Адже вона дозволить оцінити та порів-

няти підходи відповідача до оцінювання подібних результатів і виявити можливі протиправність та вибірковість оцінювання або спростувати такі підозри. Запит цієї інформації був здійснений відповідно до нормативно встановлених правил. Згідно з ч. 2 ст. 19 ЗУ «Про доступ до публічної інформації» запитувач має право звернутися до розпорядника інформації із запитом на інформацію незалежно від того, стосується ця інформація його особисто чи ні, без пояснення причини подання запиту.

Відповідно до закону публічна інформація є відкритою, крім випадків, установлених законом. Запитана інформація не є обмеженою ні за законом, ні за будь-якими підзаконними актами. У свою чергу обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону із дотриманням сукупності таких вимог: виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя; розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам; шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні (ст. 1, 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації»).

Оскільки за традицією ВККСУ не надала відповіді на запит про інформацію, розгляд питання перейшов у площину судового спору. Але ж згідно з новітнім процесуальним законодавством усі скарги на неправомірність діянь Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в спеціальному порядку розглядаються відразу Верховним Судом, тобто тією інституцією, яку щойно обрала ВККСУ, причому, як слідує зі змісту позову та підтверджується висновками фахівців, далеко не у прозорий та чесний спосіб. Тож, відразу виникає питання: чи може орган, який обраний відповідачем у справі, справедливо розглянути спір, якщо такий розгляд поставить під обґрунтований сумнів легітимність обрання на посади багатьох його членів? Питання, звісно, риторичне. То підтвердив і розгляд справи № 800/333/17.

Суд проявив чудові здібності «толерантності» щодо свого контролюючого органу. Так, ВККСУ, як вказувалося, ніяк не аргументувала свою відмову в наданні запитуваної позивачем публічної інформації. Розуміючи, що судова відмова на кшталт «тому, що так треба» не буде вважатися обґрунтованим та законним рішенням, суд проявив вина-

хідливість і кмітливість, конструюючи завідомо замовний вердикт. Зокрема, в ньому було сказано про відсутність в органі влади обов'язку надавати запитувану інформацію, тому що вона становить загрозу авторитету і неупередженості правосуддя. Ось так, ні більше, ні менше. Інакше кажучи, знання особи про те, як відбувалося її кваліфікаційне оцінювання, які помилки вона здійснила за результатами практичного завдання, підірве авторитет національної правозастосовної системи. І це при тому, що закон «Про судоустрій і статус суддів» неодноразово вказує на прозорість процедури добору суддів, участь кандидатів у процесі оцінювання тощо.

Насправді ж, авторитету правосуддя може зашкодити публічна інформація, яка оприлюднює негативні моменти в його діяльності, різноманітні зловживання. Якщо ВККСУ чесно, справедливо та об'єктивно проводила свою діяльність з оцінювання кандидатів на посади суддів Верховного Суду, інформація про це аж ніяк не може в принципі зашкодити авторитету судової системи, і навпаки. Отже, комісії є, що приховувати, це скоріш за все серйозні зловживання в процесі добору, які, на переконання багатьох дослідників питання, межують зі злочинними проявами. Саме така негативна інформація про грубі порушення членами ВККСУ під час проведення конкурсу до Верховного Суду, звісно, може зашкодити авторитетові правосуддя. Але такий крок, як оприлюднення інформації про зловживання, слід зробити з метою очищення влади та усунення подібних недоліків у подальшому. Приховування ж подібної інформації із задіянням для цього судових органів держави є злочином проти правосуддя. І падіння авторитету правосуддя за таких обставин неминуче, що наочно показує нинішній стан довіри (краще сказати – недовіри) до національної системи судівництва, що наразі виявляється у проведенні новою українською владою чергової судової реформи.

А втім, закон унормовує вказані відносини зовсім по-іншому. Річ у тому, що право на доступ до інформації має гарантуватися насамперед наявністю відповідного ефективного національного законодавства. Це буде правовою підставою забезпечення здійснення конституційного права людини на свободу доступу до інформації, її поширення та обміну. Як вже вказувалося, питання організації доступу особи до публічної інформації в нашій державі передовсім регулюються спеціальним законом. При цьому наявність даного законодавства світовою демократичною спільнотою розцінюється як вельми позитивний

факт. За позицією «Global Right to Information Rating», Україна входить до найбільш успішних країн світу за показником досконалості законодавства у сфері доступу до інформації (108 балів із 150 можливих) та посідає 18 позицію, а за ступенем відкритості і прозорості владних структур – 19 місце у світі [6].

Але, окрім факту існування самого правового інструментарію, який покликаний гарантувати доступ до інформації, визначальне значення має приділятися практичним механізмам його застосування. Ось у цьому плані українська правова система страждає значним волюнтаризмом, нечіткістю та вибірковістю підходів, які часто межують зі зловживаннями та корупційними проявами, а часом і переходять цю межу. Найбільш показово прірва між нормативними приписами європейського стибу, що містяться в українських нормативних актах, і реаліями правозастосовного буття проявляється саме під час дослідження фактичних даних щодо обмеження доступу особи до публічної інформації з боку суб'єктів владних повноважень.

Як уже вказувалося, обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону лише за наявності сукупності певних обставин. Але навіть якщо публічна інформація підпадає під одну із вказаних законом категорій, вона може бути віднесена до службової (тобто обмеженої в доступі) інформації тільки після застосування трискладового тесту, визначеного в статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації». А саме в кожному конкретному випадку під час вирішення питання щодо віднесення публічної інформації до службової має бути обґрунтовано: 1) якому саме з інтересів загрожує надання (розголошення) інформації (наприклад, інтересам національної безпеки, територіальної цілісності); 2) у чому саме буде полягати шкода в разі розголошення цієї інформації; 3) чому шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні.

Повертаючись до справи № 800/333/17, маємо відзначити, що Верховний Суд під час розгляду справи взагалі «не помітив», що закон указує на обов'язкову наявність **сукупності** вказаних у ст. 6 ЗУ «Про доступ до публічної інформації» ознак як умову можливої відмови у наданні особі публічної інформації. Один із таких чинників, який обов'язково має бути присутнім, аби інформація визнавалася обмеженою в доступі, є вчинення обмеження в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку. Іншим обов'язковим чинником

має бути факт того, що шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні. За приписом ст. 77 КАСУ презумпція доказування в адміністративному процесі покладається на відповідача – суб'єкта владних повноважень. Між тим Вища кваліфікаційна комісія суддів України абсолютно не обтяжувала себе будь-якими доказами наявності загрози від надання інформації запитувачу національній безпеці, територіальній цілісності або громадському порядку та ніяким чином не аргументувала факт перевищення шкоди від оприлюднення такої інформації над суспільним інтересом в її отриманні. Відповідач узагалі в процесі і досудовій переписці ніколи не ставив такі складні оціночні питання на розгляд, а словосполучення «трискладовий тест» він жодного разу не використовував, не коментував чи якимось аргументував. Усю роботу щодо обґрунтування неаргументованих заперечень проти позову замість відповідача зробив суд. У такий спосіб судовий орган порушив низку принципів справедливого судочинства, таких як безсторонність, рівність сторін, побудова вердикту виключно на підставі доказів тощо.

Висновки і пропозиції. З викладеного можемо дійти певних висновків. Серед проблем, які гальмують розвиток європейських демократичних принципів щодо доступу суспільства і окремого громадянина до інформації в нашій державі, слід відзначити нерозробленість необхідних підзаконних актів, які б ретельно та детально регулювали відповідні відносини в кожній галузі взаємодії. Така ситуація, коли в країні діє тільки один правовий акт загального виду, дозволяє суб'єктам владних повноважень зловживати механізмами обмеження доступу до інформації. Проблематика загострюється недостатністю уваги з боку публічної влади до вказаних питань. Не здійснюється системне навчання представників органів державних органів стосовно дотримання вимог законодавства у сфері доступу до публічної інформації. Як наслідок, має місце незнання чиновниками законодавства, що регулює питання доступу до інформації про діяльність органів влади. Немає усталеного розуміння публічної важливості відкритої інформації, не напрацьована практика застосування трискладового тесту [7]. А це у свою чергу призводить до відсутності досвіду балансування між правом на доступ і захистом приватності, зокрема персональних даних про особу.

Наразі нова влада в Україні знову намагається провести реформу судової системи. Нещодавно в першому читанні Верховна Рада затвердила законопроект № 1008, в якому передбачається

переатестація і серйозні зміни у складі Верховного Суду, а головне – запровадження нових, більш демократичних і прозорих механізмів створення та діяльності державного органу, що здійснює формування національного судівництва, в тому числі серйозні кадрові зміни ВККСУ та принципів організації її діяльності. То все вагомі ознаки суспільної недовіри до закритого та непрозорого способу роботи даної інституції і перспективи поліпшення її, в тому числі в царині доступу зацікавлених осіб до публічної інформації. Сподіваємось, що то дасть належний ефект, національна система судочинства відновить свій авторитет та повагу як на міжнародному рівні, так і, що основне, на внутрішньодержавному. Головне, щоб результат реформи побачили всі люди, а не лише обрані, і щоб цей результат був позитивним для суспільства, а не таким, як завжди.

Список використаної літератури:

1. Білоусов О.С. Доступ до публічної інформації як чинник формування громадянського суспільства в Україні. *Актуальні проблеми політики*. 2013. Вип. 50. С. 18–25.
2. Ганжа Л. Як (не) відповідати на інформаційні запити: 5 шкідливих порад. *Українська правда*. 8 травня 2016 року. URL: <https://www.pravda.com.ua/articles/2016/05/8/7107539/>
3. Судова реформа: точки напруги. Аналітичний звіт. Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучерів» спільно із соціологічною службою Центру Разумкова. Київ, 2014. 30 с.
4. Хотинська-Нор О. До питання тлумачення поняття «судова система». *Судова апеляція*. 2014. № 3. С. 6–11.
5. Справа № 800/333/17. Архів Касаційного адміністративного суду Верховного Суду за 2017 рік.
6. Українська Гельсінська спілка з прав людини. Право на доступ до публічної інформації. URL: <https://helsinki.org.ua/pravo-na-dostup-do-publichnoji-informatsiji/>
7. Бем М.В. Представник Уповноваженого ВРУ з прав людини, к.ю.н. URL: <http://unba.org.ua/assets/uploads/news/post-relis/2015.03.23-04.03.18-mat6.pdf>

Guyvan P. D. The right of access to public information in the field of organization of the Ukrainian judicial system

This research paper is devoted to the study of information communication issues in Ukrainian society in terms of ensuring the fundamental right of a person to free access to information of public interest. These issues are very relevant for our country, and the proper development of legal regulation in this area guarantees its democratic progress on the path of integration of Ukraine into the world and European progressive community. In this context, the issue of openness and transparency of state procedures, in particular in the area of reforming the national judicial system, is quite important. Recognizing recently the reform has proved to be extremely ineffective, in the light of the secrecy, not publicity of the activity of a competent authority that selects judges in the Ukrainian judiciary system, while the facts of corruption and other abuses have been established. This has necessitated the need for new legislative measures to reform the system, which should give justice and respect to society and authority.

The paper analyzes the existing law enforcement practice in Ukraine, according to which the High Qualifications Commission of Judges, as a body that should conduct a transparent competition for judges, does not actually provide the public with information of public interest regarding the results of selection, its procedures, evaluation methods candidates. The Commission does not make the statutory reasons or motives for making specific decisions legally binding. This approach to the performance of their duties is largely due to the fact that the highest-level national court, chosen in a similarly non-transparent manner by the Commission, is not interested in exposing the regulator's unlawful acts. Therefore, we have material violations of a person's right to a fair trial and to access to information.

An example of concrete juxtaposition of legal provisions of Ukrainian national legislation on public information aimed at achieving European dimensions of justice and current judicial realities in the article shows the facts of neglect by the state body of rules on the exclusivity of grounds for restricting a person's free access to publicly relevant information. It is also noted that the Supreme Court in its current composition often for some reason does not notice such information offenses. Specific recommendations have been provided to improve law enforcement practice in the research area.

Key words: free access to information, public interest, judiciary.